

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ Грінченко Р.В.
(підпис)

“21” грудня 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва освітньої програми)

на тему:
**«УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ МЕТОДІВ
ОПТИМІЗАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»))»**
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної та вечірньої форм
навчання

Василенко Михайло Вікторович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

Д.Е.Н., доцент _____
(науковий ступінь, вчене звання)
Кошельок Галина Володимирівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА ТА ПІДХОДИ ДО ЙОГО ОПТИМІЗАЦІЇ.	5
1.1. Поняття та складові прибутку підприємства.....	5
1.2. Основні підходи до управління прибутком.....	21
1.3. Методи оптимізації управління прибутком підприємства	30
Висновок до першого розділу	35
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРИБУТКУ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	36
2.1. Аналіз сфери діяльності ПАТ «Одескабель» та його середовища функціонування.....	36
2.2. Аналіз основних показників формування прибутку від різних видів діяльності на ПАТ «Одескабель»	64
2.3. Факторний аналіз прибутку підприємства	71
Висновок до другого розділу	78
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ НА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»	80
Висновок до третього розділу	102
ВИСНОВКИ	104
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	108
ДОДАТКИ	115

ВСТУП

Актуальність теми. Економічна категорія прибутку за всіх часів привертала до себе значну увагу не тільки з боку науковців, які намагались удосконалити теоретичне підґрунтя даного питання, а й фахівців-практиків, які прагнули до пошуку шляхів підвищення та оптимізації прибутку за допомогою розмаїття методів та способів. Проте, в сучасних умовах, економічна категорія прибутку набула вельми великого значення. Це зауваження ґрунтується на такому: по-перше, сучасні умови висувають на перший план проблему забезпечення фінансової сталості та ефективності діяльності всіх без виключення господарюючих суб'єктів. Водночас саме прибуток виступає основним індикатором ефективної, сталої та результативної роботи сучасного підприємства. Забезпечення позитивної динаміки прибутку та збільшення його можна впевнено окреслити в якості основної мети будь-якого суб'єкта господарювання. По-друге, практична реалізація даного завдання можлива лише за умови досконалого теоретичного підґрунтя, оскільки саме уточнення понятійно-категоріального апарату завжди є передумовою ефективності реалізації практичних втілень. В той же час, поряд із теоретичним дослідженням, важливим питанням постає розроблення ефективного забезпечення процесу оптимізації прибутку. Окреслене підтверджує актуальність обраного напрямку дослідження.

Мета дослідження полягає в розвитку методичних положень і розробці науково-обґрунтованих методичних рекомендацій управління прибутком на підприємстві та оптимізації його розміру з метою підвищення ефективності діяльності виробничого підприємства.

Завдання дослідження:

- розкрити поняття та складові прибутку підприємства;
- розглянути основні підходи до управління прибутком;
- визначити методи оптимізації управління прибутком підприємства;
- дослідити сфери діяльності ПАТ «Одескабель» та середовище його функціонування;

- проаналізувати основні показники формування прибутку від різних видів діяльності на ПАТ «Одескабель» та вплив факторів на його величину;
- провести факторний аналіз прибутку підприємства;
- запропонувати заходи щодо оптимізації величини прибутку досліджуваного підприємства, обґрунтувати ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження виступає фінансово-господарська діяльність ПАТ «Одескабель».

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи магістра є теоретичні та практичні аспекти формування та розподілу прибутку на підприємстві, а також процеси оптимізації його величини.

Методи дослідження: вертикальний і горизонтальний аналіз, групування, коефіцієнтний аналіз, факторний аналіз, інтегральний аналіз, кореляційний аналіз.

Інформаційна база дослідження. При написанні даної роботи використовувались різноманітні нормативні документи та законодавчі акти, а також праці як вітчизняних вчених (І.А. Бланк, Н.М. Бондар, О.О. Гетьман, С.Ф. Покропивний., А.М. Поддєрьогін, В.М. Шаповал, Л.І. Шваба тощо), так і зарубіжних (А. Бабо, Ф. Найт, Д. Рікардо, А. Сміт, Й. Шумпетер, Дж. Хікс та ін.). Аналіз та розрахунки проводились на основі фінансової та оперативної звітності ПАТ «Одескабель», яка додається до роботи у вигляді додатків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи підготовлено публікацію: Василенко М.В., Кошельок Г.В. Методи оптимізації управління прибутком на підприємстві. *Науковий студентський вісник. Одеський національний економічний університет. Факультет економіки та управління підприємництвом*. 2023. № 39 (2).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (67 найменувань) та 2 додатків. Загальний обсяг роботи становить 136 сторінок. Основний зміст викладено на 114 сторінках. Робота містить 21 таблицю, 38 рисунків.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження у кваліфікаційній роботі дозволяють зробити певні висновки.

1. Для обґрунтування методичних основ оптимізації прибутку підприємства у першому розділі кваліфікаційної роботи було досліджено економічну сутність прибутку, джерела формування та функції, які він виконує за умов ринкової економіки. Як показали результати проведеного дослідження, прибуток є одним із підсумкових, узагальнюючих показників виробничо-фінансової діяльності, виражає кінцевий результат ефективності виробництва і реалізації продукції, поліпшення її якості, використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів. Він служить джерелом розширеного відтворення, створення фондів споживання, утримання і розвитку невиробничої сфери, виробничого і соціального розвитку підприємства, матеріального заохочення.

2. Доведено, що важливим елементом серед безлічі інструментів забезпечення стабільності та динамічного розвитку промислових підприємств є досягнення високого рівня прибутковості, що спонукає до пошуку ефективних шляхів розвитку, створення конкурентних переваг, тобто вимагає оптимізувати управління прибутком і рентабельністю. Створення ефективного механізму управління – складний процес, оскільки він включає в себе набір економічних стимулів, інструментів, що сприяють здійсненню ефективного управління на підприємстві, а також методів, методів і технологій регулювання економічних відносин, котрі здійснюються під впливом чисельних зовнішніх та внутрішніх факторів.

3. Визначено, що прибуток, як кінцевий результат діяльності підприємства, який характеризує абсолютну ефективність його роботи, потребує оптимізації, тобто реалізації процесу вдосконалення або налагодження системи, процесу чи продукту з метою досягнення найвищої ефективності, ефективності чи оптимальних результатів. Виходячи з цього в роботі детально розглянуті

методи оптимізації прибутку. В роботі наголошено, що в умовах ринкової економіки прибуток виступає головним фактором стимулювання виробничої і підприємницької діяльності підприємства і створює фінансову основу для її розвитку, задовольняння соціальних і матеріальних потреб.

4. Досліджено сферу діяльності ПАТ «Одескабель», його зовнішнє та внутрішнє середовище. З'ясовано, що ПАТ «Одескабель» є неоспоримим лідером у сфері кабельної промисловості в Україні, з вражаючим досвідом та обширними можливостями. Зроблений висновок, що незважаючи на досить значний перелік ризиків, котрі існують зараз у виробництві кабельної продукції, підприємство можуть досягти успіху завдяки орієнтації на високотехнологічне виробництво та впровадження передових наукових досягнень.

5. Внутрішнє середовище підприємства оцінено шляхом розрахунку основних фінансово-економічних показників його діяльності та вивчення основні тенденції в зміні їх значень. Ідентифіковані основні проблеми в діяльності підприємства у 2020-2022 рр., серед яких високий рівень фізичного та морального зношення основних засобів, зниження рівня ефективності використання ресурсів, неліквідність активів, низький рівень платоспроможності.

6. Аналіз і оцінка прибутку здійснювалась шляхом зіставлення відповідних показників з показниками попередніх звітних періоду для того, щоб визначити зміни показників і тенденцію цих змін. В результаті було визначено, що діяльність ПАТ «Одескабель» є прибутковою лише в 2021 році, коли розмір отриманого чистого прибутку становив 55399 тис. грн. за рік. Але незважаючи на досить успішну (прибуткову) діяльність у попередні роки, протягом двох років (2020 та 2022 рр.) є збитковою (сума отриманого збитку становила 27104 тис. грн. та 27237 тис. грн. відповідно).

Оскільки отримання прибутку є головною метою функціонування підприємницької організації, останній факт дозволив зробити висновок про неефективність діяльності даного підприємства в цілому. Тобто погіршення фінансового стану є головною проблемою функціонування ПАТ «Одескабель».

В ході дослідження порядку формування прибутку підприємства за 2020-2023 роки та аналізу доходів, витрат, прибутку і вплив факторів на його величину, було визначено, що основною причиною такого становища стало випереджальне зростання витрат підприємства (зокрема в частині витрат інвестиційної та фінансової діяльності) при одночасному зменшенні вартості реалізованої продукції. Крім того, дослідження тенденції в зміні розміру фінансових результатів підприємства свідчить про накопичення кризових явищ у господарській діяльності підприємства: чистий дохід від реалізації продукції підприємства, як і розмір витрат мають тенденцію до зниження, але темпи зниження витрат значно нижчі за темпи зниження виручки. Однією із причин такого становища є зростання постійних витрат підприємства переважно в частині адміністративних витрат (збільшення рівня тарифів на комунальні платежі, підвищення рівня оплати праці адміністративного персоналу тощо).

За допомогою показників рентабельності оцінена ефективність використання ресурсного потенціалу, за якими спостерігається збільшення збитковості по підприємству.

Тому, оскільки прибутковість і конкурентоспроможність є основними критеріями оцінки виробничо-господарської діяльності кожного підприємства, був зроблений висновок про неефективність діяльності ПАТ «Одескабель» протягом останнього періоду та необхідність впровадження заходів, спрямованих на вихід підприємства із кризи.

7. З метою обґрунтування основних напрямків оптимізації прибутку ПАТ «Одескабель» проведений аналіз беззбитковості роботи та здійснено планування прибутку підприємства на 2023-2024 рр. за наступними етапами:

- Визначили мінімальний прибуток, при якому підприємство вийде з зони збитковості.
- Розрахували розмір нормального прибутку за даних ринкових умов функціонування підприємства.
- На основі фактичних значень основних показників діяльності провели планування їх значень на наступний звітний період.

Проведені розрахунки свідчать про той факт, що без впровадження ефективних заходів, спрямованих на покращення діяльності підприємства, ПАТ «Одескабель» не тільки буде не в змозі отримати цільовий прибуток, а і надалі буде погіршувати свій фінансовий стан, що пов'язано із перебуванням його у зоні збиткової діяльності.

Серед запропонованих заходів для оптимізації прибутку та підвищення ефективності діяльності підприємства є розширення ринків збуту продукції підприємства, зокрема в частині волоконно-оптичних кабелів, LAN-кабелів та силових дротів, впровадження стратегії цифрової трансформації підприємства, застосування Industry 4.0 в роботі самого підприємства, реалізація інвестиційного проєкту щодо енергоефективності та засад енергоменеджменту.

Реалізація запропонованих в роботі заходів дозволить підприємству вийти із збиткової зони своєї діяльності та забезпечить достатній високий рівень прибутку, що підтверджено відповідними розрахунками економічної ефективності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Назарова А.Б. Еволюція економічної категорії прибутку. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*. Вип.5. Ч. II. Кіровоград: КНТУ, 2017. С.327-335.
2. Бланк І. О., Ситник А. В., Андрієць В. С. Управління фінансами підприємств: підручник; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 791 с.
3. Бондар Н.М. Економіка підприємства : навч. посібн. К. : А.С.К., 2017. 400 с.
4. Гетьман О.О. Шаповал В.М. Економічна діагностика. К. : Знання, 2016. 504 с.
5. Фінанси підприємств : підручник ; за ред. проф. А. М. Поддєрьогіна. 4-є вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2012. 665 с.
6. Шваб Л.І. Економіка підприємства : навч. посібн. ; 4-те вид. К. : Каравела, 2017. 584 с.
7. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі : пер. з англ. ; пер. І. Дзюб. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2011. 670 с.
8. Чепінога В. А. Основи економічної теорії : навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2014. 240 с.
9. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.
10. Проєктний менеджмент: регіональний зріз : навч. посібник / за заг. ред. Бутка М. П. ; Чернігів. нац. технолог. ун-т. Київ : Центр учб. літ., 2016. 416 с.
11. Якобчук В. П. Економічна теорія: навчю посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2015. 408 с.
12. Юрчишин В.В. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. ; Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Заповіт, 2018. 202 с.

13. Юрчишена Л.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Вінниця: ВФЕУ, 2013. 259 с.
14. Бабо А. Прибуток / А. Бабо ; пер. з фр. О.П. Островської; заг. ред. В.І. Кузнецова. ; 4-е вид. К. : Знання, 2018. 175 с.
15. Крупка М. І., Ковалюк О. М., Коваленко В. М. та ін. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
16. Фінансовий аналіз та звітність: практикум ; І.Ю. Єпіфанова, В.В. Джеджула. Вінниця: ВНТУ, 2017. 143 с.
17. Блонська В.І., Нагірна А.Я. Стратегічне управління прибутком підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.5. С. 145–152.
18. Юрчишин В.В. Глобальні тенденції і перспективи: світова економіка та Україна. ; Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Заповіт, 2018. 202 с.
19. Ширягіна О.Є. Прибуток підприємства: історичний аспект. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2018. № 12. С. 156-159.
20. Фінанси підприємств : підручник ; за ред. проф. А. М. Поддєрьогіна. 4-є вид., перероб. і доп. К. : КНЕУ, 2012. 665 с.
21. American Institute of Certified Public Accountants (1966). APB Opinion. No.10.Omnibus Opinion. NewYork: AICPA.
22. Плакіда В.Т. Економічний механізм підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.07.01. Нац. техн.ун-т «Харк. політехн. ін-т». Х., 2018. 18 с.
23. Якобчук В. П. Економічна теорія: навчю посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2015. 408 с.
24. Кононенко О., Маханько О. Аналіз фінансової звітності. Харків: Фактор, 2018. 208 с.
25. Мних А.В. Економічний аналіз : підручник. К. : НМК ВО, 2016. 472 с.
26. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства Фінансів України № 73 від

07.02.2013 р. / Міністерство фінансів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 25.10.2023).

27. Податковий кодекс України : закон України від 02.12.2010 р. №2755-XVII: станом на 1 січня 2021 р./ Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>. (дата звернення: 27.10.2023).

28. Гуменюк В. С. Теоретичні основи управління прибутком підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 20. С. 51-55.

29. Орликовський М.О., Гришковець В. В., Зелінський Р. С., Мордюк В. В. Управління прибутком підприємства як умова його ефективного функціонування. *Агросвіт*. 2020. № 1. С. 96–102.

30. Мелушова І.Ю. Прибуток та фінансові результати підприємства. *Економіка: проблеми теорії та практики* : зб. наук. праць. Вип. 216: В 4т. Том 3. Дніпропетровськ: ДНУ. 2018. С. 505-511.

31. Кривицька О.Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку. *Фінанси України*. 2016. №3. С. 138-146.

32. Опарін В.М. Фінанси: навч. посібн. Київ: КНЕУ, 2017. 456 с.

33. Голов С.Ф. Управлінський облік. К. : Скарби, 2016. 682 с.

34. Мартиненко В. П., Григоренко О. В. Система управління прибутком промислових підприємств в сучасних умовах розвитку економіки. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. № 2. С. 57-62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2023_2_11. (дата звернення: 08.12.2023)

35. Бондаренко Н.С., Тюленева Ю.В. Удосконалення управління прибутком на підприємстві. *Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених*. 2017. № 11. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/22587> (дата звернення: 04.12.2023)

36. Говорушко Т.А., Арич М.І. Теоретичні аспекти сутності управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства. *Економічний аналіз: збірник наукових праць*. 2012. № 11. С. 117-121 (дата звернення: 04.12.2023)

37. Воронкова Т. Є., Безпалько Н. Ю. Шляхи підвищення прибутковості підприємства в умовах нестабільного середовища. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 19. С. 42-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_19_10. (дата звернення: 04.12.2023)

38. Николишин С. Є. Прибуток підприємства особливості управління ним. *Молодий вчений*. 2017. № 2. С. 299-303. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_2_73. (дата звернення: 04.12.2023)

39. Скляр Є. В., Фень К. С., Карпак А. О. Стратегія ефективної системи управління прибутком підприємства. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2021. Т. 26, Вип. 4. С. 56-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2021_26_4_11. (дата звернення: 04.12.2023)

40. Бугас В. В., Бугас В. В., Чупрун В. О., Ромас О. Ю. Управління прибутком на підприємстві та шляхи поліпшення цього процесу. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 6. С. 58-64. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_6_12. (дата звернення: 04.12.2023)

41. Корбутяк А., Привалов А. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання. *Молодий вчений*, 2023. № 5 (117), 149-153. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-5-117-29> (дата звернення: 09.12.2023)

42. Економіка підприємства : підручник ; за заг. ред. д.е.н., проф. Мельника Л.А. Суми: Університетська книга, 2014. 648 с

43. Парій Л. В. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2022. № 3-4. С. 86-92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esmebi_2022_3-4_17. (дата звернення: 08.12.2023)

44. Белінська С. М., Крисіна І. О. Управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9879> (дата звернення: 08.12.2023). DOI: [10.32702/2307-2105-2022.1.16](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.1.16)

45. Гаватюк Л.С. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення. *Молодий вчений*. 2016. № 1(28). С. 40–43.

46. Денисенко М.П., Шилюк В.М. Зарубіжний досвід оцінювання ефективності діяльності підприємства та його використання у вітчизняній практиці. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія : Економіка та менеджмент.* 2018. № 15. С. 47-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Piir_2018_15_6.

47. Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. *Економіка та суспільство.* 2016. № 3. С. 189–192.

48. Романова Т.В., Даровський Є.О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах. *Ефективна економіка.* 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3976> (дата звернення: 12.11.2023)

49. Миколенко І. А., Гребельна А. Д. Чинники прибутковості підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління.* 2021. Вип. 6. С. 149-154. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sxeebu_2021_6_23. (дата звернення: 08.12.2023)

50. Антонюк О.О. Оцінка рівня прибутковості як важлива складова діагностики кризових явищ підприємства. *Вісник «ХНУ». Економічні науки.* 2019. № 5. Т. 2. С. 20–24.

51. Денисенко М.П. Стан та тенденції розвитку сучасного підприємства : монографія / за ред. д.е.н., проф. М.П. Денисенка. Київ : ДКС центр, 2019. 464 с.

52. Ніпіаліді, О. Практика управління прибутком підприємств в умовах проциклічності економіки. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації : міжнар. зб. наук. пр.* 2016. Вип. 3. С. 19-30. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/18033/1/%d0%9d%d1%96%d0%bf%d1%96%d0%b0%d0%bb%d1%96%d0%b4%d1%96%20%d0%9e..pdf> (дата звернення: 08.12.2023)

53. Астафьева В.А. Сучасні тенденції структури та динаміки світового ринку товарів кабельної промисловості. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/23-1.pdf> (дата звернення: 08.12.2023)

54. Wires And Cables Market Size, Share & Trends Analysis Report By Voltage (Low, High, Extra High), By Installation (Overhead, Underground), By End Use (Automotive, Energy & Power), And Segment Forecasts, 2018 – 2025. URL: <https://www.grandviewresearch.com/industry-analysis/wire-and-cable-market-analysis-market> (дата звернення: 08.12.2023)

55. Ващенко А.А. Організація виробництва в умовах мінливого внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування машинобудівних підприємств. *Ефективна економіка*. 2015. № 3 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4121> (дата звернення: 08.12.2023)

56. Семенова В.А. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості. *Технологический аудит и резервы производства*. 2015. № 2(6). С. 54-57. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatrv_2015_2\(6\)__11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatrv_2015_2(6)__11). (дата звернення: 08.12.2023)

57. Moshnoriz, M., Babiy, S., Payanok, A., Zhukov, A., & Protsenko, D. (2021). Improving the Efficiency of Distributed Water Supply Systems by Means of an Adjustable Electric Drive. *Scientific Horizons*, 24(5), 19-34. [https://doi.org/10.48077/scihor.24\(5\).2021.19-34](https://doi.org/10.48077/scihor.24(5).2021.19-34)

58. Запащук Л. В. Енергоменеджмент як основа забезпечення енергоефективності виробничої діяльності підприємства. Інфраструктура ринку. 2018. №17. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/17-2018>. (дата звернення: 08.12.2023)

59. Політики енергетичної ефективності у Великій Британії та уроки для України. 2023. URL: <https://kompek.rada.gov.ua/uploads/documents/31017.pdf> (дата звернення: 08.12.2023)

60. Глущенко А.Ю. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості. 2019: *Сучасні підходи до управління підприємством : зб. тез доп. X Всеукр. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2019 р. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. С. 75.*

61. Василенко М.В., Кошельок А.В. Методи оптимізації управління прибутком на підприємстві. *Науковий студентський вісник. Одеський*

національний економічний університет. Факультет економіки та управління підприємництвом. 2023. № 39 (2). с. 33-36

62. Фінансова звітність Публічного акціонерного товариства «Одеський кабельний завод «ОДЕСКАБЕЛЬ» за 2020 рік URL: https://clarity-project.info/edr/05758730/finances?current_year=2020

63. Фінансова звітність Публічного акціонерного товариства «Одеський кабельний завод «ОДЕСКАБЕЛЬ» за 2021 рік URL: https://clarity-project.info/edr/05758730/finances?current_year=2021

64. Фінансова звітність Публічного акціонерного товариства «Одеський кабельний завод «ОДЕСКАБЕЛЬ» за 2022 рік URL: https://clarity-project.info/edr/05758730/finances?current_year=2022

65. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. К.: Центр Разумкова. Видавництво «Заповіт». 2022. 274 с.

66. Fiber Optics Market Size, Share and Growth Analysis By Product Type (Multimode, Single Mode, and Plastic Optical Fiber), By Application (Military & Aerospace, Oil & Gas, BFSI, Railway, Telecom, Medical, and Others) - Global Industry Analysis, Trends, Regional Outlook and Forecast 2023 – 2032. URL: <https://www.precedenceresearch.com/fiber-optics-market>

67. Castorani V., Cicconi P., Mandolini M. & Vita A. A method for the cost optimization of industrial electrical routings. *Computer-Aided Design and Applications*. March 2018. 15 (5) : 1-10 URL: https://www.researchgate.net/publication/323889352_A_method_for_the_cost_optimization_of_industrial_electrical_routings